

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ЗБІРНИК ТЕЗ

**Міжнародної науково-практичної конференції
«Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація
у правову систему України»**

(Київ, 16 травня 2019 р.)

2019

УДК 34

ББК 67.62 УКР

С 89

Рекомендовано Вченою радою юридичного факультету НУБіП України (Протокол № 13 від 20 червня 2019 року).

Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація у правову систему України: Збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (16 травня 2019 р., м. Київ, Україна). – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2019. – 386 с.

У збірнику тез конференції подані наукові здобутки провідних науковців та молодих вчених, які присвячені екологічній політиці і праву ЄС та їх імплементації у правову систему України.

Для студентів, аспірантів, викладачів, докторантів, практикуючих юристів.

Робочі мови конференції: українська, російська, англійська.

Усі матеріали подаються в авторській редакції

Погляди авторів, викладені в цьому збірнику не завжди відображають позицію організаторів Міжнародної науково-практичної конференції «Екологічна політика і право ЄС та їх імплементація у правову систему України» (16 травня 2019 р., м. Київ, Україна).

Всі права застережено. Жодна частина цього видання не може бути відтворена будь-яким способом та в будь-якій формі без письмового дозволу власників інтелектуальних прав.

Видання здійснено в рамках проекту Жана Моне програми Еразмус+ «Екологічна політика і право ЄС», що виконується на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства Національного університету біоресурсів і природокористування України. Зміст заходу не може розцінюватися таким, що відображає точку зору Європейського Союзу.

Disclaimer - The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Автори текстів, 2019

© Національний університет біоресурсів і природокористування України, 2019

1. Балюк Г.І. «Удосконалення» екологічного законодавства України: сучасні реалії в екологічній сфері / Г.І.Балюк, О.В.Сушик // Актуальні проблеми соціального права. Еволюція правового регулювання аграрних, земельних та екологічних відносин. Матеріали між нар. Наук.-практ. конференції (Львів, 18 листопада 2016 р.) за заг. ред. П.Д.Пилипенка – Львів, 2016. - 314 с.
2. Краснова М.В. Стан та перспективи розвитку вчення про об'єкти екологічного права: науково-методологічні аспекти / М.В.Краснова // Вісн. Київськ. нац. ун-ту ім. Т.Г.Шевченка. – Серія «Юрид. науки». – 2013. - № 2 (96). – С. 8-12.
3. Анісімова Г.В. Об'єкти екологічних правовідносин: сучасні підходи / Г.В. Анісімова // Теорія і практика правознавства. - 2014. - Вип. 1. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_1_16.
4. Мартинюк І.В. Державне регулювання природокористування як елемент ефективного розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції / І.В. Мартинюк // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2011. – Вип. 3 (43). – С. 361-366.

Ковальчук І.В.,
к.ю.н., доцент кафедри публічно-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

В умовах сьогодення існує проблема у формуванні стратегічної дієвої державної політики сталого розвитку сільських територій, яка повинна орієнтуватися на посилення та повне використання потенціалу сільської території на основі сприяння конкурентоспроможному розвитку сімейних селянських та фермерських господарств, підвищенню якості життя за рахунок диверсифікації доходів, формуванню підприємницьких здібностей та лідерського потенціалу у сільського населення, запровадження програм правової освіти для громадських активістів та загальної правосвідомості сільського населення, що активізуватиме соціально-еколого-економічний саморозвиток сільської громади.

Проблеми розвитку села та їх екологічний аспект висвітлені у працях таких зарубіжних науковців, як Дж. Брайден, Д. Кеїрол, Т. Купер, Д. Лонг, Т. Марсден, Х. фон Меєр, Х. Озієр-Лафонтан, Я. Пост, А. Терлуїн, К. Хелмінг, К. Юйе та ін.

Здебільшого вчені зосереджували увагу на загальних тенденціях розвитку села, не досліджуючи особливостей еколого-правових механізмів цього процесу, їхньої ефективності. Щоб обрати для українських сільських територій найбільш дієві механізми забезпечення розвитку, необхідно дослідити та проаналізувати не лише наукові надбання у цій сфері, а й досвід провідних країн світу, зокрема країн-членів ЄС, оцінити доцільність і ефективність вжитих ними заходів та впроваджених нормативно-правових актів в сфері екології.

На думку зарубіжних вчених, політика сільського розвитку полягає у мобілізації зусиль, спрямованих на ліквідацію або мінімізацію соціальних, екологічних та економічних недоліків, які знижують якість життя сільських громад.

Концепція сталого розвитку сільських територій з'явилася в результаті об'єднання трьох основних аспектів: економічного, соціального та екологічного. Це три тісно взаємопов'язані, взаємозалежні і взаємопідлеглі області єдиного цілого. Економічний підхід до сталого розвитку означає оптимальне використання обмежених ресурсів. Соціальна складова спрямована на збереження соціальної стабільності та культурного різноманіття в глобальних масштабах. Для екологічної безпеки повинні бути забезпечені стійкість природних систем і здатність їх до самовідновлення та адаптації до мінливих

зовнішніх умов.

Одним з основних еколого-правових механізмів розвитку сільських територій ЄС є Спільна аграрна політика і виокремлена в її складі Політика розвитку сільських територій. Європейська політика розвитку сільських територій допомагає сільським районам Європейського Союзу вирішувати широкий спектр економічних, екологічних і соціальних проблем. Напрямки розвитку сільських територій зафіксовані в рамках Спільної Аграрної Політики (the Common Agricultural Policy (CAP)), яка доповнює вже існуючу систему прямих виплат фермерам, заходи з управління сільськогосподарських ринків та забезпечує дотримання екологічних стандартів.

Важливим для вивчення і застосування в Україні є досвід сільського господарства Німеччини. Особливістю є те, що сільське господарство поєднує функції виробництва продовольства і функції збереження і підтримання культурного ландшафту. Необхідно відзначити, що в Німеччині віддається пріоритет екологізації сільського господарства. У цій країні замість терміну «сільське господарство» в науковій літературі вживається термін «сільське землекористування», що відображає поліфункціональність аграрної території і підтверджує нерозривний зв'язок сільського соціуму, екології землі і економіки.

Цікавим для вивчення є досвід Шотландії, велика частина території якої класифікується як малоприсаdna для сільського господарства. Сучасна сільська Шотландія відображає основні тенденції змін сільської політики європейських країн останніх десятиліть: перехід до сталого розвитку на основі інтеграції різноманітних, природоохоронних видів сільськогосподарської та несільськогосподарської діяльності – розвитку бізнесу, туризму і відпочинку і транспортної інфраструктури. Багато дослідників вважають, що досвід Шотландії в сфері вивчення сталого розвитку сільської місцевості та зміни землекористування може бути застосований і в Україні.

Отже, порівнюючи сучасну українську модель державної підтримки розвитку сільських територій, в її екологічному напрямку, із європейською, можна дійти висновку про її відсутність у вітчизняній практиці. На сьогодні ми можемо хіба що говорити про певні бажання сформувавши таку модель, однак поки що відсутня стратегія цільової підтримки (особливо цільової фінансової) розвитку сільських територій, якої практично не існує. Певну державну підтримку сільська інфраструктура отримує останні роки в процесі становлення об'єднаних територіальних громад. Водночас в межах підтримки розвитку сільського господарства українське село, на відміну від європейських країн, не отримує нічого.

Список використаних джерел:

1. Christina Weidinger, Franz Fischler, Rene Schmidpeter. Sustainable Entrepreneurship. Business Success through Sustainability. – Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2014. – 310 p.
2. Jean-Claude Bolay, Silvia Hostettler, Eileen Hazboun. Technologies for Sustainable Development. A Way to Reduce Poverty? – Springer International Publishing Switzerland 2014. – 317 p.
3. Harry Ozier-Lafontaine, Magalie Lesueur-Jannoyer. Sustainable Agriculture Reviews. Agroecology and Global Change. – Springer International Publishing Switzerland, 2014. – 520 p.
4. Rural development 2014-2020 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_en.htm.
5. Жукова Н.В. Політика сталого розвитку сільських та урбанізованих територій/Н.В. Жукова// Регіональна політика Європейського Союзу [Електронний ресурс] : підручник / [за ред. Віктора Чужикова]. – К.: КНЕУ, 2016. – 495 с.